

Az erdőbirtokosok központi szövetsége és a fa irányárai Ausztriában.

Ausztriában a közelmulban az erdőbirtokosok, „Zentralverband der Waldbesitzer“ neve alatt új egyesüléssé tömörültek, amelynek célja az erdőbirtok érdekeinek hathatós képviselője. A szövetség tagja csak erdőbirtokos lehet, erdőtiszték, alkalmazottak általában ki vannak zárva. Az új egyesülés alapgondolata tehát nagyjában az, hogy maguk az erdőbirtokosok, mint legilletékesebbek, nyilvánítsanak erdőgazdasági kérdésekben véleményt és lépjenek érdekeik védelmére sorompóba. A jövő fogja megmutatni, hogy az Ausztriában kiválóan nagyszámu erdészeti érdekképviselők és egyesületek ezen új alakulata meg fog-e felelni céljának s nem lett volna-e az ottani birodalmi erdészeti egyesület keretében ez a kérdés megoldható az erdőbirtokosok az egyesületi életben való tényleges (nálunk is annyira kívánatos) fokozott részvétele által? A kívül álló szemlélő nem zárkozhatik el az új szervezet elvi jogosultságának teljes elismerése mellett sem attól a közelfekvő gondolattól, hogy a gyakorlati kivétel választott módja az erők további szétforgácsolásához vezethet és az érdekelt körökön belül véleményeltéréseket fog napvilágra juttatni, amelyek kifelé nem erősítik az erdőgazdaság álláspontját.

Mintha ennek az új szövetségnek első ténykedése, a m. hó 11-én Bécsben az irányárok megvitatása végett tartott értekezlet igazolta volna ezeket a feltululó aggályokat. Az előadó és a hozzászólók majdnem kivétel nélkül az ausztriai erdőtisztikar meghívott képviselői sorából kerültek ki, bizonyoságaul annak, hogy a birtokos érdekeit szíven hordó tisztikar közreműködését az új, exkluzív szervezet sem fogja nélkülözhetni.

Az értekezletet a szövetség elnöksége vezette, amelyben dr. gróf Thun Jaroslav, gróf Althann Róbert, gróf Berchtold Lipót, herceg Liechtenstein Ferencz és gróf Serényi Ottó foglaltak helyet. Napirenden a fa irányárainak megvitatása volt, amelyet Laschtowiczka erdőtanácsos tartalmas előadmánya vezetett be.

•Ausztriában a faárak központi maximálása és a közszükségletek fedezésénél alkalmazandó árak határozott megállapítása helyett amely utóbbi módozatot tudvalevően a magyar kormány léptette

életbe, az u. n. irányárak, vagyis az átlagminőségek átlagos árának megállapítását választotta az ottani kormány, mint a faárak szélsőséges fejlődésének szabályozóját. Ezzel természetesen igen ingadozó támaszt nyújtott az ármeghatározásra s nevezetesen a számításba vett, idővel folyton változó termelési és egyéb költségeknél drágábban termelő uradalmakat hozta nehéz helyzetbe, mert ezek a nagyon csekély, 10 K-ás tőrárat sem érhetik el, vagy a drágább termelést okmányilag igazolni tartoznak, ha az irányáraknál lényegesen magasabb áron akarják termékeiket értékesíteni. Emellett az illető császári rendelet az árverés és ajánlatok útján való értékesítést, az erdei termékek értékesítésénél nélkülözhetetlen két eljárást eltiltja.

Ezekhez az irányárakhoz alkalmazkodnak az egyes hatóságok, tartományi kormányok stb. által saját hatáskörben megállapított maximális árak. Minthogy az irányárak csak a belföldi szükséglet fedezésénél mérvadók, mintegy prémiumban részesül a kivitel, amelyre ezek az árak nem vonatkoznak.

Tájékozással ideiktatjuk a kéreg nélküli lucz-, jegenye- és erdei-fenyőre, rönk- és szálfára vonatkozó árelemzést: tőár 10 K, üzemi költségek (kezelés, központi költségek, adók, építkezések, erdősírtési költségek, munkás- és egyéb biztosítás, kegyuri kiadások stb.) 11 K, termelés és közelités 7 K, szállítás, kocsibarakás 15 K, egyéb kiadás 1 K, összesen 44 K, mint a vasuti kocsiba rakott fa előállítási költsége, melylyel szemben mint átlagos irányár 53 K állapított meg. A fűrészeken feldolgozott fenyőfa átlagos ára m^3 -ként 58 K 37 fillérnek vétetett, az 1 m^3 fűrészáru előállításához szükséges 1.67 m^3 fáé 10% nyereség hozzászámításával 107 K 22 f-nek. A fűrészben való feldolgozás teljes költsége 1 m^3 nyersfára 23 K-ban, 1 m^3 fűrészárura 38 K 41 f-ben állapított meg. Eszerint 1 m^3 fűrészáru előállítási költsége 145 K 63 f, az irányár pedig 148 és II. minőségre 139 K.

A panaszok főként arra vonatkoztak, hogy mire az irányárak megállapítottak, a termelési és szállítási költségek lényegesen emelkedtek, azonkívül a tőárként megállapított összeg sincs arányban a tényleges piaczi helyzettel és az erdőbirtokosra nézve is sulyossá vált életviszonyokkal.

Az irányárak elégtelensége azt a veszélyt rejti magában, hogy az ugyanis csekély termelés még jobban visszafejlődik, hogy arra

való tekintettel, hogy külföldi vevők nincsenek az irányárakhoz kötve, a belföldi ipar faellátása szenvedni fog s hogy az irányárak betartása lehetetlen lévén, a hatóságokat számtalan árdrágítási feljelentéssel fogja a közönség ostromolni.

A gyülekezet végül elfogadta *Fuschlberger* erdőmester és *Reuss Hermann dr.* főerdőtanácsos határozati javaslatait, melyek szerint az irányárak nem felelnek meg a jelenlegi termelési költségeknek és piaci áraknak, az 1917—18. évekre kötött üzletek az irányáraknál magasabb árakon történtek, miáltal a fakereskedelemben és a fatermelésben súlyos zavarok fognak előidéztetni. Kívánatos, hogy irányárak csak a fűrészárura állapittassanak meg, nyers fánál pedig a szabad piaci áralakulásnak engedjék át.

FAKERESKEDELEM.

Faarverések eredményei.

Alábbiakban az eladás tárgyának (terület, választék, fanem, méretegység) megjelölésén kívül az elfogadott, rendszerint legmagasabb árajánlatot közöljük, amely után zárjelben azt a százalékot jelezzük, amelylyel az elért ár a kikiáltási árat meghaladja. A kikiáltási árat a közölt adatokból e képlet segítségével számíthatjuk ki: $K = \frac{E}{1 \cdot op}$, mely képletben K a kikiáltási ár, E az elért legmagasabb ajánlat.

I. Tövön.

Hajduböszörményi m. kir. j. erdőgondn. (1917. okt. 30.):

Kisujszállási közbirt. tiszacsegei (Hajdu m.) erdejében 22·8 k. h. 1655 drbj nyárfa, 806 m³ mű- és 3226 m³ tűzifára becsült fatömege 56.560 K (+ 0·2°/o). Elért tőár: műfánál 30·30 K, tűzifánál 10·30 K m³-ként.

Kőrösi vagyonsközség (1917. okt. 24.):

Két erdőrészben levő 16.446 drb. tölgyfája 1,756.000 K (+ 137·9°/o). A tett ajánlatok 645.000—1,756.000 K között váltakoztak.

Técsői m. kir. j. erdőgondn. (1917. okt. 10.):

Técsői közs. isk. alap 57·8 k. h. 12.196 m³ bükk-tűzifa 7750 K. Kikiáltás. ár 7700 K.

Besztercei erdőigazgatóság (1917. okt. 23.):

a) borgói felső erdőgondn. 1343 k. h. mintegy 4000 m³ vevő által termelendő fenyőhullfa m³-ként 8·75 K (+ 8°/o). Vasutól 32 km;